

KONSERVATUVAR MÜZİK BÖLÜMÜ LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL ÇALGI GÜDÜLENME DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Bilgütay Kaan ÖZTÜRK

Öğr. Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü, bkozuturk@aku.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7807-7970

Nuran ÖZTÜRK BAŞPINAR

Doç.Dr., Anadolu Üniversitesi Eskişehir Meslek Yüksekokulu, Büro Hizmetleri ve Sekreterlik Bölümü, nbozturk@anadolu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0913-4350

Öztürk, Bilgütay Kaan ve Nuran Öztürk Başpınar. "Konservatuvar Müzik Bölümü Lisans Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Güdülenme Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma". idil, 84 (2021 Ağustos): s. 1155-1166. doi: 10.7816/idil-10-84-02

ÖZ

Güdülenme düzeyleri; konservatuvar müzik bölümü öğrencilerinin davranış, tutum ve performansını etkileyen önemli bir unsurdur. Araştırmanın amacı; konservatuvar müzik bölümünde okuyan lisans öğrencilerinin bireysel çalgılarına yönelik güdülenme düzeylerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda konservatuvar müzik bölümünde okuyan lisans öğrencilerinin; "Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine İlişkin Güdülenme Düzeyleri" (ilgi, eğitim ortamı, çevre ve mesleki beklentileri alt boyutlarına göre) ölçek yardımıyla belirlenmeye çalışılmıştır. Konservatuvar müzik bölümü öğrencilerinin davranış, tutum ve performansını etkileyen önemli bir etken olan bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeylerinin cinsiyet, okul türü ve sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı, öğrencilerin anne ve baba eğitim durumlarına göre güdülenme düzeylerinin farklılaşmadığı ve yaş ortalaması arttıkça öğrencilerin güdülenme düzeylerinin düştüğü tespit edilmiştir. Bu durum öğrencilerin alt sınıflarda ve daha küçük yaş gruplarında sahip olunan güdülenme düzeyinin zamanla düştüğünü göstermektedir. Öğrencilerin güdülenme düzeylerinin düşmesine neden olan faktörlerin belirlenmesi, öğrencilerin daha yakından tanınması ve güdülenme gereklerinin desteklenmesi gerekmektedir. Bu nedenle araştırma bulgularının konservatuvar müzik bölümünde okuyan lisans öğrencilerinin güdülenme düzeylerinin belirlenmesi ve güdülenme düzeylerinin artırılması yönünde yapılacak etkinlikler açısından önemli olduğu ve çalışmanın alan yazına spesifik bir bakış açısı getireceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, lisans öğrencisi, çalgı, bireysel çalgı, güdülenme

Makale Bilgisi:

Geliş: 2 Haziran 2021

Düzeltilme: 5 Temmuz 2021

Kabul: 27 Temmuz 2021

Giriş

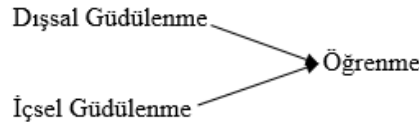
Güdülenmiş davranışta bulunan birey; ilgi duyma ve dikkat etme sürekliliği gösterebilir, öğreneceği konuya odaklanabilir ve öğrenme konusunda güçlüklerle karşılaştığında geri çekilmez. Amaca ulaşma konusunda ısrarlı ve kararlı olabilir. Öğrencinin eğitimi boyunca ve sonrasında sahip olduğu güdülenme düzeyleri çalışma ve çalma edimlerini yükseltmektedir (Engin, 2012: 66). Belirtilen nedenlerle öğrencilerin güdülenme düzeyleri tüm diğer disiplinlerde olduğu gibi müzik eğitiminde de çok önemlidir.

Bireyi öğrenmeye güdüleyen pek çok faktör bulunmaktadır. Bireylerin öğrenmelerine katkı sağlamak için onları öğrenmeye sevk eden güdülenme faktörlerinin neler olduğu bilinmelidir. Çünkü güdülenme ne kadar kuvvetli olursa öğrenme o kadar kısa sürede gerçekleşebilecektir. Bu nedenle; planlı, bilinçli ve disiplinli hareket edilmesi gereken çalgı eğitimi sürecinde öğrencilerin güdülenme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından araştırılması önem taşımaktadır.

Güdülenme

Güdülenme kavramı; kişilerin beklenti ve ihtiyaçları, amaçları, davranışları ve kişilere kendi performansları hakkında bilgi verilmesi konularını kapsamaktadır (Koçel, 2010: 619). Güdülenme; bireylerin belli bir yönde davranmasına yol açan, onu böyle bir davranışa iten, bir işi yapmaya istekli kılan iç durumunun harekete geçirilmesi (Aslan ve Doğan, 2020: 292) şeklinde tanımlanmaktadır. Güdülenme; bir bireyin öğrenme arzusunun ve gayretinin önemli bir belirleyicisidir. İlgi, yetenek ve merak gibi içsel faktörler güdülenmede önemli kaynaklardır. Güdülenmenin kaynağının bireyin iç dünyası veya çevresinden kaynaklı olmasına göre iki grupta incelenmesi mümkündür. Birey bir doyum elde etmek için başarmak istiyorsa bu içsel güdülenme olarak adlandırılmaktadır. İçsel güdülenme bir işi yapan bireyin işin kendisini ilgi çekici bulması ve faaliyetin kendisinden tatmin olması anlamına gelir. İçsel güdülenmede etkinliğin kendisi ödüllendirme niteliğindedir. Akbaba'nın (2006) çalışmasında içsel olarak güdüleyen etkinliklerin özellikleri şöyle sıralanmıştır: (1) Uğraştırıcı (hedefler kısmen daha zor ve başarı garanti değil), (2) Kontrol veya özerklik (öğrencilerin, öğrenmeleri üzerinde bir miktar etki ve hâkimiyetleri olduğunu hissettikleri etkinlikler), (3) Merak ve yenilik (şaşırtıcı veya öğrencinin var olan fikirlerden farklı deneyimleri), (4) Estetik değer (duygusal tepkiler uyandıran ve kısmen güzellikle ilgili olan deneyim).

Bireyin güdülenmesi ona verilen özendirici hedeflerle ya da pekiştiricilerle geliştiriliyorsa bu dışsal güdülenme olarak adlandırılmaktadır. Ödül alma ve cezadan kaçınma isteği doğuran bir durumun veya sosyal destek görme gibi nedensel bir durumun söz konusu olması dışsal güdülenmeye işaret etmektedir. Dışsal güdülenme kaynakları arasında öğretmenlerin, ebeveynlerin ve arkadaşların hedefleri, sosyal etkileşimlerin sonuçları, ödül ve ceza sistemleri ve öğretimsel uyarılar gibi faktörler bulunmaktadır. Bir bireyin içsel ve dışsal faktörlerle güdülenmesi onun tatmin düzeyini ve performansını artırdığından eğitim sürecinde her iki güdülenme türü de önemlidir. Eğer bireylerin öğrenmelerine katkı sağlanmak isteniyorsa onları öğrenmeye güdüleyebilecek faktörlerin neler olduğunu bilmek önemlidir. Çünkü güdülenme ne kadar kuvvetli olursa öğrenme o kadar kısa sürede gerçekleşebilir.

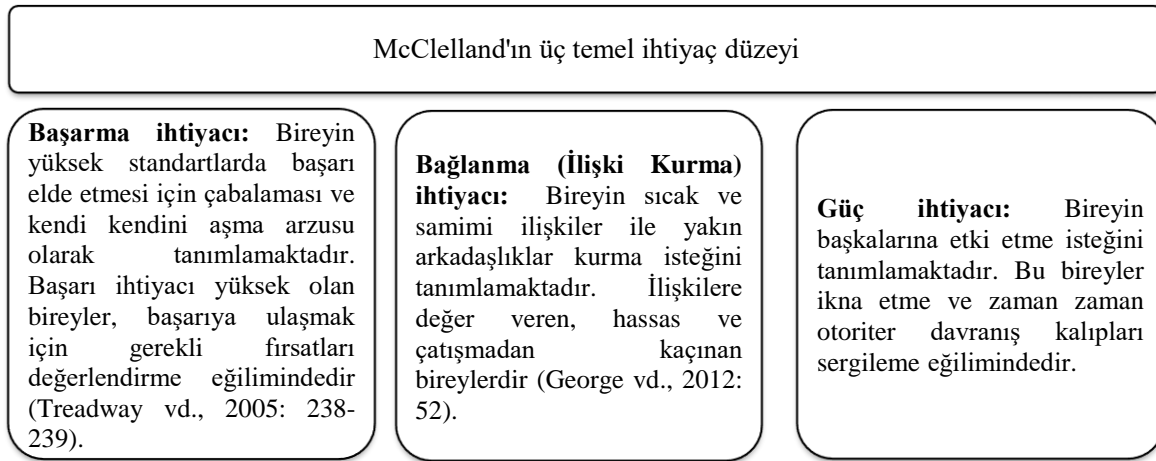

Şekil 1. Güdülenme-öğrenme ilişkisi

Güdülenme konusunda araştırmacıların kullanabileceği çeşitli teori ve modeller geliştirilmiş bulunmaktadır. Bu teori ve modeller, temelde iki temel faktör altında toplanmaktadır. Kapsam teorileri; bireyin içinde bulunan ve belirli yönlerde davranışa sevk eden faktörleri anlamaya önem vermektedir. Bu düşüncenin arkasındaki varsayım bu faktörlere hitap edilerek bireylerin daha iyi yönlendirilebileceğidir. Süreç teorileri adı altında toplanan güdülenme teorilerinin ağırlık noktası ise kişilerin hangi amaçlar tarafından ve nasıl güdülendikleri ile ilgilidir. Süreç teorilerine göre ihtiyaçlar kişiyi davranışa sevk eden

faktörlerden sadece birisidir. Bu içsel faktöre ek olarak pek çok dışsal faktör de bireyin davranışı ve güdülenmesi üzerinde rol oynamaktadır. Öğreticiler; öğrenciyi davranışa yönelten ihtiyaçların ne olduğunu anlamak ve bu ihtiyaçlara göre strateji oluşturmak açısından güdülenme konusunu göz önünde bulundurmalıdır.

Öğrenciler çok farklı nedenlerle motive olabilir ya da motivasyonları azalabilir. Örneğin öğrencinin başarı güdülenmesi yüksek ise bu duruma uyum sağlayan yüklemeler yapabilirler, başarı güdülenmeleri düşükse sağlıklı, işlevsel olmayan yüklemeler yapabilirler. McClelland (1985) başarıya ihtiyacı teorisi, bireyin çeşitli ihtiyaç düzeylerine dayanarak güdülendiği belirtmekte ve bu ihtiyaçları üçe ayırarak incelemektedir. Bu teoriye göre bireylerin çoğunda başarıya ihtiyacı vardır ve bu ihtiyacı ortaya çıkaracak ortam ve olanağın yaratılması gerekir. Bu noktadan hareketle öğrencileri güdüleyen faktörler belirlenerek buna göre bir yol haritası çizildiğinde öğrencinin başarıya ihtiyacı artabilir ve öğrenme performansı da olumlu yönde etkilenebilir.

Şekil 2. McClelland'ın üç temel ihtiyaç düzeyi

Bandura (1982) öz yeterlilik teorisi ile kişinin güdülenme düzeyinin ve performansının kişinin kendisinin ne kadar yeterli olabileceğine inancı ile belirlendiğini ileri sürmüştür. Bir başka deyişle öğrenci kendisine verilen görevi yerine getirebileceğine inanıyorsa bu yönde çaba harcamak için güdülenebilir. Tam tersi inanca sahip olan öğrenciler verilen görevi başaramayacaklarına inandıklarından başarıya yönünde çaba göstermeyebilirler. Öte yandan bir öğrencinin ulaşmak istediği şey onun için ne kadar değerli ise o kadar güdülenebilir. Tüm bireyler gibi öğrencilerde hedefledikleri ve arzu ettikleri sonuca ulaşabilmek için eylemlerini yöneltirler. Amaç teorisine göre bireyi güdüleyen şey amaçlarıdır. Bu nedenle öğrenciler amaçlarını açık, net ve ölçülebilir bir şekilde belirginleştirmeli, ulaşmak istediği düzeyi ve güçlüğünü benimsemeli ve kabul etmelidirler.

Vroom'un (1964) beklenti teorisine göre; bireyin bir seçiminin sonucu ile ilgili beklentisi, sonuca ulaşmak için harcayacağı emek ve bireyin sonucu arzulanma derecesi güdülenme düzeyinin belirleyicisidir. Herzberg'in (1966) çift faktör teorisine göre bireylerin davranışlarında etkili iki faktör grubunun varlığı tespit edilmiştir. Bunlar; motivasyon faktörleri ve hijyen faktörleridir (Rao; 1972, 311).

Motivasyonel faktörler için özü ve içeriği ile ilgilenirken, hijyen faktörleri için çevresel şartları ile ilgilenmektedir. Teori; motivasyonel faktörlerin gerçek güdüleyici faktörler olduğunu, hijyen faktörlerinin bireyin tatminsizliğine engel olduğunu, tatminsizliği önlenemeyen bireylerin motivasyon faktörleri ile güdülenmesinin pek mümkün olmayacağını ileri sürmektedir (Şimşek, Çelik& Akgemici; 2008: 201-202). Bu teori somutlaştırılacak olursa, okulun sınav kuralları öğrenciyi güdülemese de öğrencilerin sınava yoğunlaşabilmeleri için gerekli ortamın oluşmasına katkı sağlayabilir (Hatırlı& Duran, 2018: 333).

Öğrenmenin temel ögesi güdülenmedir. Öğrenci istediğinde öğrenmeye daha kolay güdülenebilir. Öğrenciler; öğrenilecek konunun güdülenmesini doyurabileceğini, ihtiyaçlarını giderebileceğini ya da sorununu çözebileceğini umduğunda konuyu öğrenmeye güdülenebilirler (Başaran, 2005: 410). Çalışkan'ın (2008) müzik öğretmeni adaylarıyla yaptığı araştırma sonuçlarına göre; akademik kariyer ve orkestra sanatçılığı yapmak isteyen öğrencilerin güdülenme düzeyleri daha yüksek çıkmıştır.

Bay, Tuğluk ve Gençdoğan (2005) tarafından yapılan araştırma sonucunda ise eğitim fakültesinin farklı anabilim dallarında eğitim gören öğrencilerden müzik bölümü öğrencilerinin diğer anabilim dalı öğrencilerine göre daha yüksek güdülenme düzeylerine sahip oldukları tespit edilmiştir. Araştırmacılar müzik bölümü öğrencilerinin özel yetenek sınavıyla isteyerek bölümü seçmiş olmalarının bu sonuçta etkili olabileceğini öne sürmüştür.

Karkın, Kodak ve Gençel (2006) eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalı 3. ve 4. sınıf öğrencilerine yönelik olarak yaptıkları araştırmada mezun olma aşamasındaki öğretmen adaylarına mesleğe ilişkin gerekli güdülenmenin kazandırılmadığı görüşüne varmışlardır. Onuk (2007) yaptığı araştırmada eğitim fakültesi müzik bölümü öğrencilerinin formasyon başarılarının öğretmenliğe güdülenme düzeyleri üzerinde önemli etkisi olduğu sonucunu elde etmiştir.

Çalışkan'ın (2008) çalışma sonuçlarına göre akademik kariyer ve orkestra sanatçılığı yapmak isteyen öğrencilerin güdülenme düzeyi daha yüksektir. Özyörük (2006) müzik öğretmeni yetiştiren lisans programlarında bireysel çalgı eğitimi (gitar) dersi öğrencilerinin; program esnek olmalı, bireysel farklılıklara cevap verebilmeli görüşünde fikir birliğine vardıklarını, öğrencilerin öngörülen hedeflere belli ölçüde ulaşabildiklerini ve kısmen sürekli kullanabilecekleri nitelikli bir çalgıya sahip olduklarını ortaya koymuştur. Öğrencilerin güdülenmesini destekleyebilmek için öğrencilerin neden belirli amaçlar için mücadele ettiklerini, ne yoğunlukla ve ne zamandır mücadele ettiklerini ve bu süreçte hangi hislerin ve duyguların onları tanımladığını anlamak önemlidir (Glynn, Aultman& Owens; 2005: 150). Öğreticilerin; öğrencileri yakından tanımaları, onların güdülenme problemlerini aşmalarında öğrencilerine yardımcı olmaları olanağını yaratabilir.

Müzik bölümü öğrencilerinin güdülenmesi çalgı eğitimi öğreticileri için temel unsurlarından biridir. Müzik bölümü öğrencileri çalgılarını tekrar tekrar çalarak öğrenirler. Belli zaman aralıkları ile icra edecekleri eserleri takılmadan çalabilecek bir düzeye ulaşıncaya kadar alıştırmaya yaparlar. Bu sürecin istenilen sürede ve etkinlikte gerçekleşebilmesi için öğreticilerin öğrenciye etkili alıştırmaya yöntemlerini öğretmesi ve alıştırmaya önemine inandırmaları büyük önem taşımaktadır. Etkili alıştırmaya yöntemleri öğretilmediğinde öğrencinin yapacağı alıştırmaların beklenen yararı sağlamayacağı ve hatta öğrenciyi öğrenmeye karşı olumsuz etkileyeceği söylenebilir. Bu nedenle öğreticinin öğrenciyi çalgı çalmaya alıştırmaya sürecinde uygun taktik ve prosedürler kullanması uygun olacaktır.

Öğreticiler; öğrencilerini çalgı çalma alıştırmalarını aksatmadan ve istekle yapmaları için güdülemelidirler. Güdülemede başta müzik sevgisi geliştirme olmak üzere öğrenciyi cesaretlendirme, birlikte çalmaya özendirme, eser seçimi ve çözümleme yapma alışkanlığı kazandırma gibi unsurlar etkin olabilir. Öğrenciler çalgı çalma alıştırmalarına zorlandığında ve bir itaat eylemi olarak alıştırmaya yaptığında istenilen sonuca ulaşamaz. Önemli olan öğrencinin alıştırmaya yapması gerektiğini benimsemesidir. Öğrencileri alıştırmaya yönlendirmek için başarılarını sergileyebilecekleri sahne fırsatları sağlayarak ödüllendirmek ve başarılarını övmek etkili yöntemlerdir.

Müzik bölümü öğrencilerinin güdülenmesi; davranışa temel oluşturan enerjiye yön veren karmaşık, çok yönlü, bütünleşmiş bir iç ve dış süreçler sistemidir. Bir kişinin neden öğrendiğinin nedenleri (yani güdülenmenin kaynakları) güdülenme sistemi üzerinde bir etki yaratmaktadır. Önceki araştırmacılar; öğrencinin kişiliği, inançları, yetenekleri, sosyo-ekonomik durumları, sınıf müfredatı, hedef yapıları ve akademik başarı dâhil olmak üzere güdülenmeyi ve müzik öğrenmeyi etkileyen bir dizi bireysel farklılığı incelemiştir. Müzik ve güdülenme ile ilgili alanyazın, farklı teorik perspektiflerden oluşan bir patchwork parçasını yansıtmaktadır. Ryan ve Deci (2000) kendi kaderini belirleme teorisini (self-determination theory) teorisini gözden geçirerek müzik güdülenmesi çalışmaları için birleştirici bir teorik çerçeve olarak önermiştir. MacIntyre ve arkadaşlarına göre de (2018:700) de müzik güdülenmesini çalışmak için en etkili çerçevelerden biri kendi kaderini belirleme teorisinde yansıtılan çekirdek güdülenme süreçleridir. Çalışkan'ın (2008) müzik öğretmeni adaylarıyla yaptığı araştırma sonuçlarına göre; akademik kariyer ve orkestra sanatçılığı yapmak isteyen öğrencilerin güdülenme düzeyleri daha yüksek çıkmıştır.

Bu araştırmanın konusu; konservatuvar müzik bölümünde okuyan lisans öğrencilerinin bireysel çalgılarına yönelik güdülenme düzeylerinin belirlenmesidir. Araştırma ile konservatuvar müzik bölümünde okuyan lisans öğrencilerinin bireysel çalgılarına yönelik güdülenme düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde bu dersi alan öğrencilerle ilgili yapılan çalışmaların konservatuvar öğrencileri üzerinde sınırlı şekilde ya da çok az çalışıldığı görülmektedir. Yapılan çalışmalar genellikle güzel sanatlar liseleri müzik bölümü öğrencilerinin ve eğitim fakültelerinin müzik bölümü öğrencileri üzerinedir. Ancak diğer müzik bölümü öğrencilerinin güdülenmesi gibi konservatuvar öğrencilerinin de çalgı eğitimi sürecinde güdülenme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından araştırılması gerekir. Çünkü öğrencilerin güdülenmesi onların davranışlarına temel oluşturan;

enerjiye yön veren karmaşık, çok yönlü, bütünleşik bir iç ve dış süreçler sistemidir. Üstelik konservatuvar müzik bölümü öğrencilerinin güdülenmesi çalgı eğitimi öğreticileri için temel unsurdur. Dolayısıyla bu derse ilişkin güdülenme düzeylerinin araştırılması araştırmanın temel araştırma problemi olarak ele alınmaktadır. Belirtilen amaç doğrultusunda şu problemlere yanıt aranmıştır:

1. Okul türü, cinsiyet, sınıf, çalgı ve burs kredi alma durumuna göre konservatuvar müzik bölümü lisans öğrencilerinin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında fark var mıdır?

2. Yaş, anne eğitim ve baba eğitim durumlarına göre konservatuvar müzik bölümü lisans öğrencilerinin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında fark var mıdır?

Araştırma sonucunda elde edilen bilgiler konservatuvar müzik bölümünde okuyan lisans öğrencilerinin bireysel çalgılarına yönelik güdülenme düzeylerinin belirlenmesi ve güdülenme düzeylerinin artırılması yönünde yapılacak etkinlikler açısından önemlidir.

Yöntem

Araştırma Yöntemi

Araştırma, ilişkisel tarama modeli olarak şekillendirilmiştir. Araştırmanın amacı; konservatuvar müzik bölümünde okuyan lisans öğrencilerinin bireysel çalgılarına yönelik motivasyon düzeylerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda konservatuvar öğrencilerinin; "Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine İlişkin Güdülenme Düzeyleri" ile cinsiyet, yaş, üniversite, sınıf, çalgı, anne babanın eğitimleri, anne babanın meslekleri ile gelir durumlarının, öğrencinin burs ya da kredi alıp olmaması değişkenleri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bilgiler konservatuvar müzik bölümünde okuyan lisans öğrencilerinin bireysel çalgılarına yönelik güdülenme düzeylerinin belirlenmesi ve güdülenme düzeylerinin artırılması yönünde yapılacak etkinlikler açısından önemlidir.

İşlem

Bu çalışmanın yapılabilmesi için Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 16.04.2021 tarih ve 19767 sayısı, Anadolu Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 09.06.2021 tarih ve E-63784619-605.01-78422 sayısı ile Etik Kurul izni alınmıştır.

Araştırmanın evrenini, Devlet Konservatuvarları müzik bölümü lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşmak mümkün olmadığından araştırmanın örneklemini Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ve Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı 2020-2021 öğrenim yılı 1., 2., 3., ve 4. Sınıf müzik bölümü lisans öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Kullanılan anket iki bölümden oluşmaktadır. Anketin ilk bölümünde katılımcılara ait kişisel bilgiler (hangi üniversitede ve kaçınıcı sınıfta oldukları, cinsiyet ve yaşları, hangi çalgıyı çaldıkları, sosyo-ekonomik, sosyo-kültürel düzeylerini belirlemeye yönelik sorular yöneltilmiştir. İkinci bölümde ise konservatuvar müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersi güdülenme düzeyini ölçmeyi amaçlayan, Çoban ve Çalışkan (2019) tarafından geliştirilen "Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine İlişkin Güdülenme Düzeyleri" ölçeği yazarlarından izin alınarak kullanılmıştır. Katılımcıların kurumlarından uygulama izni alınarak e-posta ve diğer sosyal medya araçları aracılığıyla öğrencilere ulaşılmıştır. Google Form'da oluşturulan anket formları; elde edilen verilerin sadece bilimsel bir araştırmaya veri sağlamak için kullanılacağı ve herhangi bir üçüncü kişiyle paylaşılmayacağı bilgisi verilerek gönüllü katılımı toplanmıştır. SPSS 22 programı kullanılarak veri analizi yapılmıştır. Böylelikle konservatuvar müzik bölümü öğrencilerinin davranış, tutum ve performansını etkileyen önemli bir etken olan güdülenme düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Ölçek maddeleri Likert tipi şeklinde hazırlanmış olup, 5'li derecelimeli; "Hiç Katılmıyorum", "Katılmıyorum", "Kararsızım", "Katılıyorum" ve "Tamamen Katılıyorum" olarak düzenlenmiştir. Ölçeğin geçerlik analizinde önce açıcı faktör analizi daha sonra ise doğrulayıcı faktör analizi ölçeği geliştiren araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Güvenirlik analizi Cronbach alfa katsayısı ile analiz edilmiştir. Bir ölçme aracının güvenilirliği en az 0.70 olması beklenir. (Karakoç ve Dönmez, 2014: 46; Çoban ve Çalışkan, 2019: 109, 111). 18 maddelik bireysel çalgı eğitim dersi güdülenme ölçeğine ilişkin güvenilirlik katsayısı 0.81 olarak elde edilmiştir. Buna göre ölçek geneline ilişkin güvenilirlik değeri yüksek bulunmuştur ve ölçme aracı güvenilirirdir.

Verilerin Analizi

Ölçeği geliştirenler ölçek puanlarını maddeleri toplayarak elde etmişlerdir. Bu nedenle ölçeğin; 8., 9., 15., 16., 17. ve 18. maddeleri ters maddeler olduğundan veri analizinden önce (1=5, 2=4, 3=3, 4=2 ve 5=1)

olacak şekilde yeniden kodlama yapılarak maddelerin toplamından güdülenme puanları elde edilmiştir. 18 maddeden oluşan bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme ölçeğinden alınabilecek puan 18-90 arasındadır. Öğrencilerin güdülenme puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikleri incelendiğinde öğrencilerin puanları 41-86 arasında elde edilmiş olup ortalaması 69.02 standart sapması ise 9.98 olarak elde edilmiştir. Çarpıklık-0.643 ve basıklık ise 0.042 olarak elde edilmiş olup güdülenme puan dağılımı normaldir.

Veri analizinde demografik değişkenlere ilişkin frekans ve yüzde analizi, bağımsız gruplar t testi, Mann-Whitney U testi ve Kruskal Wallis analiz yöntemi kullanılmıştır. Bağımsız gruplar t testi parametrik bir yöntem olup veri dağılımının normal dağılması ve veri sayısının her bir grupta yeterli büyüklükte olması ($n \geq 20$) gerekir. Ayrıca bu yöntem iki kategorili bir demografik değişkenin (cinsiyet, sınıf, çalgı türü...) kategorileri arasında sürekli puanların (güdülenme puanı) karşılaştırılmasında kullanılır.

Veri dağılımı normalliği çarpıklık ve basıklık katsayısı ile incelenmiştir. Bu katsayılar -1 ile +1 aralığında olduğunda veri dağılımı normaldir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Bu yöntemin kullanıldığı araştırma problemlerinde her bir gruptaki örneklem yeterli büyüklükte elde edilmiştir. Kruskal Wallis yöntemi ise en az üç kategorili bir demografik değişken (yaş, anne eğitim, baba eğitim) göre sürekli ölçümlerin karşılaştırılmasında kullanılan parametrik bir yöntem olan tek yönlü varyans analizinin (ANOVA) varsayımları sağlanmadığında kullanılan parametrik olmayan bir yöntemdir. Bu yöntemin kullanıldığı araştırma problemlerinde demografik değişkenlerden en az bir kategorisinde veri sayısı yeterli büyüklükte değildir. Ayrıca Kruskal Wallis analizi için istatistiksel olarak anlamlı fark çıkan sonuçlarda farkın hangi gruplar arasında olduğu ikili olarak gruplar arasında karşılaştırılmış ve bağımsız gruplar t testinin parametrik olmayan yöntemi olan Mann-Whitney U analiz yöntemi kullanılmıştır. Yapılan tüm istatistiksel karşılaştırmalar 0.05 anlamlılık düzeyinde incelenmiştir.

Tablo 1. Demografik değişkenlere göre frekans ve yüzde dağılımı

Değişkenler	Grup	Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	35	53,8
	Erkek	30	46,2
Yaş	17-19	10	15,4
	20-22	36	55,4
	23 ve üzeri	19	29,2
Okul	Afyon	37	56,9
	Anadolu	28	43,1
Sınıf	1	16	24,6
	2	8	12,3
	3	15	23,1
	4	26	40
Çalgı Türü	Yaylı Sazlar ASD	41	63,1
	Piyano ASD	20	30,8
	Üflemeli ASD	4	6,2
Anne Eğitim	İlk ve ortaöğretim	18	27,7
	Lise	23	35,4
	Lisans	24	36,9
Baba Eğitim	İlk ve ortaöğretim	15	23,1
	Lise	23	35,4
	Lisans	27	41,5
Gelir Düzeyi	Dar gelirli	7	10,8
	Orta gelirli	56	86,2
	Yüksek gelirli	2	3,1
Burs/kredi alma	Hayır, almadım/ almıyorum	29	44,6
	Evet, aldım /alıyorum	36	55,4
Toplam		65	100

Araştırma problemlerine ilişkin istatistiksel analizlere göre araştırmaya iki üniversitede eğitim gören 65 konservatuvar öğrencisi katılmıştır. Çalgı türlerine göre öğrencilerin %63,1'i yaylı sazlar olan keman,

viyola, viyolonsel, kontrbas çalgılarını, %30,8'i piyano grubundaki çalgıları ve %6,2'si ise üflemeli gruptaki klarnet, trompet ve tuba çalgıları çalmaktadır. Öğrencilerin okullara göre dağılımları incelendiğinde ise %56,9'u Afyon Kocatepe Üniversitesinde, %43,1'i ise Anadolu Üniversitesinde eğitim görmektedir. Yukarıda verilen Tablo 1. Demografik değişkenlere göre araştırmaya katılan öğrencilere ilişkin frekans ve yüzde dağılımını göstermektedir.

Bulgular

Araştırmada; konservatuvar müzik bölümünde okuyan lisans öğrencilerinin bireysel çalgılarına yönelik güdülenme düzeylerinin belirlenmesi amacıyla belirlenen problemler kapsamında toplanan verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgular aşağıda yer almaktadır.

Araştırmanın 1. Problemi; okul türü, cinsiyet, sınıf, çalgı ve burs kredi alma durumuna göre konservatuvar müzik bölümü lisans öğrencilerinin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında fark var mıdır, şeklinde belirlenmiştir. Bu problem kapsamında; okul türü, cinsiyet, sınıf, çalgı ve burs alma durumlarına göre öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında fark olup olmadığı bağımsız gruplar t testi ile incelenmiş ve Tablo 2'de gösterilmiştir. Sınıf değişkeni 4 kategorili olmasına rağmen veri sayısının bazı gruplarında az olması (n<15) nedeniyle 2 kategoride birleştirme yapılmıştır. Çalgı türlerinde ise üflemeli çalgı grubunda veri sayısı (n=4) az olduğu için analizden çıkarılmış bu grupta yaylı sazlar ile piyano grubundaki çalgı türleri karşılaştırılmıştır.

Tablo 2. Okul türü, cinsiyet, sınıf, çalgı ve burs kredi alma durumuna göre güdülenme puanları arasında bağımsız gruplar t testi tablosu

Değişkenler	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	t	sd	p
Cinsiyet	Kadın	35	71,34	10,55	2,083	63	0,041*
	Erkek	30	66,30	8,67			
Okul	Afyon	37	66,97	10,99	-2,027	63	0,047*
	Anadolu	28	71,71	7,86			
Sınıf	1 ve 2 sınıf	24	72,25	10,99	2,048	63	0,045*
	3 ve 4 sınıf	41	67,12	7,86			
Çalgı	Yaylı Sazlar ASD	41	69,49	10,99	0,36	59	0,72
	Piyano ASD	20	68,44	7,86			
Burs/Kredi	Hayır, almıyorum/ almıyorum	29	68,07	9,56	-0,683	63	0,497
	Evet, aldım /alıyorum	36	69,78	10,38			

* $p < .05$

Cinsiyet ($t(63)=2.083$, $p < .05$), okul türü ($t(63)=-2.027$, $p < .05$) ve sınıf düzeyine ($t(63)=2.048$, $p < .05$) göre öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmiştir. Kadınların bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puan ortalaması erkeklere göre daha yüksektir. Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puan ortalaması Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü'nde eğitim gören öğrencilerinin puanlarına göre daha yüksektir. 1. ve 2. Sınıftaki öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puan ortalaması 3 ve 4. Sınıftaki öğrencilere göre daha yüksektir. Bir başka ifade ile kadınların, Anadolu Üniversitesinde eğitim gören Devlet Konservatuvarı müzik bölümü öğrencilerinin ve 1 ile 2. Sınıftaki öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeyleri daha yüksektir.

Çalınan çalgı türü ($t(59)=0.36$, $p > .05$) ve burs kredi alma durumuna ($t(63)=-0.683$, $p > .05$) göre öğrencilerin güdülenme puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur. Yani yaylı sazlar grubundaki öğrenciler ile piyano grubundaki öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeyleri yüksek ve benzerdir. Aynı şekilde burs kredi almayanlar ile alanların da bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeyleri yüksek ve benzerdir.

Araştırmanın 2. Problemi; yaş, anne eğitim ve baba eğitim durumlarına göre konservatuvar müzik bölümü lisans öğrencilerinin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında fark var mıdır, şeklindedir. Problem 2 kapsamındaki; yaş, anne eğitim ve baba eğitim durumlarına göre öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında fark olup olmadığı Kruskal Wallis analiz yöntemi

ile incelenmiştir (bkz Tablo 3).

Tablo 3. Yaş, anne eğitim ve baba eğitim durumlarına göre öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında Kruskal Wallis testi sonuçları

Değişkenler	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Sıra Ort.	Ki-Kare	p
Yaş	17-19	10	76,70	6,96	48,95	12,261**	0,002
	20-22	36	69,64	9,22	33,72		
	23 ve üzeri	19	63,79	10,11	23,24		
Anne Eğitim	İlk ve orta öğretim	18	64,50	10,80	24,50	5,426	0,066
	Lise	23	71,35	10,45	38,00		
	Lisans	24	70,17	7,99	34,58		
Baba Eğitim	İlk ve orta öğretim	15	64,87	11,15	25,40	3,449	0,178
	Lise	23	69,74	8,83	33,72		
	Lisans	27	70,70	9,95	36,61		

**p<.01; Sıra Ort: Sıra Ortalaması

Öğrencilerin anne ($\chi^2=5.426$, $p<.05$) ve baba eğitim ($\chi^2=3.449$, $p<.05$) durumlarına göre bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur. Anne ve baba eğitim durumları öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme durumlarını etkilememektedir. Yaşa göre öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmiştir ($\chi^2=12.261$, $p<.05$). Bu yöntem parametrik olmayan bir yöntem olduğu için puan ortalamaları yerine puanları sıralayarak sıra ortalamalarını karşılaştırmaktadır. Yapılan karşılaştırmalar sıra ortalamasına göre yapılmıştır. Hangi yaş grupları arasında fark olup olmadığı ise ikili olarak Mann Whitney U testi yöntemi kullanılarak karşılaştırılmıştır (Tablo 4).

Tablo 4. Gruplar arası karşılaştırma tablosu

Grup (i)	Grup (j)	p
17-19	20-22	0,020
	23 ve üzeri	0,001
20-22	23 ve üzeri	0,045

Tüm yaş grupları arasında bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($p<.05$). Yaş gruplarındaki sıra (bkz. tablo 3) ortalamaları incelendiğinde en yüksek sıra ortalaması 17-19 en düşük ise 23 ve üzerinde olduğu görülmüştür. Başka bir deyişle 17-19 yaşındaki öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeyleri 20-22 ile 23 ve üzeri yaşındaki öğrencilerden daha yüksek olup 20-22 yaşındaki öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeyleri 23 ve üzerindeki öğrencilerden daha yüksektir. Bir başka ifade ile 17-19 yaşındaki öğrencilerde 23 ve üzeri yaşındaki öğrencilere doğru gidildikçe bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeyleri düşmektedir.

Sonuç

Bu araştırmada konservatuvar müzik bölümünde okuyan lisans öğrencilerinin bireysel çalgılarına yönelik güdülenme düzeylerinin belirlenmesi amacıyla; konservatuvar müzik bölümü lisans öğrencilerinin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları ile okul türü, cinsiyet, sınıf, çalgı ve burs kredi alma; yaş, anne ve baba eğitim durumlarına göre fark var mıdır, sorularına yanıt aranmıştır. Belirlenen problemler kapsamında elde edilen sonuçlar aşağıda yer almaktadır.

Konservatuvar müzik bölümü lisans öğrencilerinin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında okul türü, cinsiyet, sınıf, çalgı ve burs kredi alma durumuna göre fark var mıdır, problemi kapsamında elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmaktadır: Kadınların bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme

puan ortalaması erkeklere göre daha yüksektir. Çalışkan'da (2008) benzer şekilde müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgılarına yönelik güdülenme düzeylerini ölçmek amacı ile yaptığı çalışmada; öğrencilerin güdülenme düzeylerinin yaş, cinsiyet ve çalgı türüne göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşmıştır. Kadınların bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puan ortalaması erkeklere göre daha yüksektir. Bu sonuç Onuk'un (2007) araştırma sonucu ile de örtüşmektedir. 1. ve 2. Sınıftaki öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puan ortalaması 3. ve 4. Sınıftaki öğrencilere göre daha yüksektir. Bir başka deyişle 1. ile 2. Sınıftaki öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeyleri daha yüksektir. Bu durumda tüm dünyada süren Covid 19 pandemisi nedeniyle bireysel çalgı eğitiminin uzaktan öğretim teknikleriyle yapılmasının bir etkisi olup olmadığını da araştırmak gerekir. Bireysel çalgı eğitim süreçlerinin ilk iki yılında derslerini yüz yüze yapan öğrenciler araştırma esnasında 3. ve 4. Sınıf öğrencileri olduğundan güdülenme düzeyleri etkilenmiş olabilir. Bununla beraber Onuk'da (2007) yaptığı araştırmada eğitim fakültesi müzik bölümü öğrencilerinin kaçınıcı sınıfta olduklarının güdülenme düzeyini etkilediğini tespit edilmiştir. Çalışkan (2008) tarafından müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgılarına yönelik güdülenme düzeylerini ölçmek amacı ile yapılan araştırmada ise öğrencilerin güdülenme düzeylerinin sınıflara göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma sonucuna göre; Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puan ortalaması Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü'nde eğitim gören öğrencilerinin puanlarına göre daha yüksektir. Öte yandan çalınan çalgı türü ve burs kredi alma durumuna göre öğrencilerin güdülenme puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur. Yani yaylı sazlar grubundaki öğrenciler ile piyano grubundaki öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeyleri yüksek ve benzerdir. Çalışkan'ın (2008) araştırma sonuçlarına göre bireysel çalgıları keman ve viyola olan öğrenciler "Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine İlişkin Güdülenme Düzeyleri" ölçeğinin ilgi alt boyutunda diğer çalgıları çalanlara göre anlamlı şekilde daha düşük ilgi puanına sahiptir. Ergün'ün (2006) araştırma sonuçlarına göre ise; öğrencilerin bireysel çalgılarını öğrenmeye yönelik güdülenme düzeyleri, bireysel çalgı değişkenine göre bazı alt boyutlarda farklılık göstermektedir: Bireysel çalgıları keman ve viyola olan öğrencilerin ilgi puanları flüt, viyolonsel ve diğer çalgıları kullanan öğrencilerden anlamlı şekilde daha düşüktür. Derin (2007) tarafından yapılan araştırmada sonucunda öğrencilerin %53'ünün çalgısında başarısız olduğu belirlenmiştir. Bunun nedenleri ise çalgılarını sevmemeleri, isteyerek seçmemeleri ve fiziksel yetersizlik şeklinde sıralanmıştır. Araştırma; öğrencilerin önemli bir bölümünün mevcut çalgı seçim sistemini yararlı bulmadıklarını ve çoğunlukla eğitimin ilk yılında yapılacak deneme dersleri ile çalgı seçimlerini kendilerinin yapmak istediklerini ortaya koymuştur. Moray (2003) çalışmasında bireysel çalgılarını isteyerek seçen öğrencilerin çalgılarına yönelik daha yüksek güdülenme düzeyine sahip olduklarını ortaya koymuştur.

Araştırmanın; konservatuvar müzik bölümü lisans öğrencilerinin yaş, anne eğitim ve baba eğitim durumlarına göre bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında fark var mıdır, problemi kapsamında yapılan analiz sonucuna göre; öğrencilerin anne ve baba eğitim durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur. Yani anne ve baba eğitim durumları öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme durumlarını etkilememektedir. Çalışkan'ın (2008) müzik öğretmeni adaylarıyla yaptığı araştırma sonuçlarına göre de; anne-babanın eğitim durumu ve gelir düzeyi öğrencilerin bireysel çalgılarına yönelik güdülenme düzeylerini etkilememektedir. Moray'da (2003) yaptığı araştırmada; üniversite müzik öğrencilerinin, anne ve babanın eğitim durumlarının, öğrencilerin çalgı çalışma tutum ve alışkanlıklarını etkilemediği sonucuna ulaşmıştır.

Yaşa göre öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmiştir: Tüm yaş grupları arasında bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır. Yaş gruplarındaki sıra ortalamaları incelendiğinde en yüksek sıra ortalaması 17-19 en düşük ise 23 ve üzerinde olduğu görülmüştür. Diğer bir deyişle 17-19 yaşındaki öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeyleri 20-22 ile 23 ve üzeri yaşındaki öğrencilerden daha yüksek olup 20-22 yaşındaki öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeyleri 23 ve üzerindeki öğrencilerden daha yüksektir. Bir başka ifade ile 17-19 yaşındaki öğrencilerde 23 ve üzeri yaşındaki öğrencilere doğru gidildikçe bireysel çalgı dersine ilişkin güdülenme düzeyleri düşmektedir. Çalışkan'ın (2008) araştırma sonuçlarına göre de öğrencilerin bireysel çalgılarına yönelik güdülenme düzeyleri yaş ile ters orantılıdır: Yaş ilerledikçe bireysel çalgıya yönelik mesleki hedefler küçülmektedir.

Güdülenme eksikliği çoğu zaman çalgı çalma alıştırmalarından uzaklaşmayı ve eğitimle ilgili olmayan etkinliklere yönelmeyi beraberinde getirebilir ve öğrenci için alıştırmayı yapmak sıkıcı bir etkinlik haline gelebilir. Eğer öğrencilerin öğrenmelerine katkı sağlanmak isteniyorsa onları öğrenmeye güdüleyebilecek

faktörlerin neler olduğunu bilmek gerekir. Çünkü güdülenme ne kadar kuvvetli olursa öğrenme o kadar kısa sürede gerçekleşecektir. Bu nedenle öğreticiler sürekli olarak öğrencilerin akademik performanslarını artırmak için yol ve yöntemler geliştirmelidir. Bunun içinde öğrencileri gerçekten güdüleyen faktörlerin anlaşılması gerekmektedir. Genel olarak güdülenmeyi en yüksek düzeye çıkarmak için uygulanabilecek ilkeler; öğrencinin üzerindeki dışsal baskıyı en aza indirmek, verilen alıştırmaları öğrencinin yaşına ve yetenek seviyesine göre belirlemek, alıştırmaların çok zor ya da çok kolay olmasından kaçınmak, öğrenciyi gayreti ve ilerlemesi için ödüllendirmek, alıştırmalarla ilgili anlaşılır ve açık yönlendirmeler yapmak ve destekleyici bir çevre oluşturmak olarak sıralanabilir. Diğer güdülenme ilkeleri ise; öğreticilerin öğrencileri güdülemek için ilgi ve merak uyandırmaları, çalışmayı mümkün olduğu kadar aktif, heyecanlı ve yararlı hale getirmeleri, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate almaları, öğrencilerin enstrümanları ve çalışma ortamları gibi fiziksel şartları dikkate almaları, öğrencilerle ilgilendiklerini hissettirmeleri, ders içi ve dışı etkinlikler düzenlemeleri, öğrenciye eser seçim sürecinde seçenekler sunulması, performanslarının olumlu yönlerini vurgulayarak sonuçlar hakkında geri bildirim verilmesi, cesaretlendirilmeleri ve başarısızlık döngüsüne girmelerinin önlemesi olarak sıralanabilir.

Öğreticilerin öğrencilere rol model olma konusuna da özen göstermeleri, her zaman güler yüzle, sabırla, sevecen bir tavırla, tutarlı ve dürüst davranması, öğrenciyi diğer öğrencilerin ya da öğreticilerin yanında küçük düşürecek söylemlerde bulunmaması da güdülenme konusunda yapılabilecek önerilerdir. Son söz olarak şu söylenebilir: Öğreticiler bir öğrencinin çalgı performansının başarısını diğer öğrencilerle karşılaştırarak değil öğrencinin eski ve yeni performans başarılarını karşılaştırarak yapmalıdır.

Her bilimsel araştırma gibi bu araştırmanın da çeşitli sınırlılıkları olmuştur: Araştırma üniversiteler ile sınırlı bir örneklem kümesiyle ve nicel veriler üzerinden konservatuvar müzik bölümünde okuyan lisans öğrencileri ile sınırlandırılmış bir araştırmadır. Çalışmanın iki devlet üniversitesinde yürütülmesi, katılımcı sayısının az olması ve katılımcıların anket çalışmasına vermiş olduğu yanıtların objektif olup olmaması bir sınırlılık taşımaktadır. Araştırma sonuçlarının genellenebilirliği sınırlıdır ancak bu çalışma literatürde konservatuvar müzik bölümü lisans öğrencilerine ilişkin çalışmalar için bir zemin hazırlamaktadır. Bu çalışmadan sonra konunun daha geniş bir örneklemde, devlet ve vakıf üniversitelerinde nicel, nitel ve karma yöntemlerle tekrarlanarak daha da genişletilmesi ve sonuç karşılaştırmalarının yapılması alanda bir eksikliğin giderilebilmesi açısından önem taşımaktadır. Hatta çalışma farklı ülkelerde tekrarlanarak çalışmaya çeşitli bağlamlarda daha fazla değer katılabilir.

Kaynaklar

- Akbaba, Sırrı. "Eğitimde Motivasyon". Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi (2006) (13): 343-361.
- Aslan, Mecbure ve Doğan, Selen. "Dışsal Motivasyon, İçsel Motivasyon ve Performans Etkileşimine Kuramsal Bir Bakış". Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi (2020) (11-26): 291-301.
- Bandura, Albert. "Self-efficacy Mechanism in Human Agency". American Psychologist (1982) (37-2): 122-147.
- Başaran, İbrahim Ethem. Eğitim Psikolojisi. Gelişim, Öğrenme ve Ortam. Ankara: Nobel Yayınevi, 2005.
- Bay, Erdal, Tuğluk, M. Nur ve Gençdoğan, Başaran. "Üniversite Öğrencilerinin Ders Çalışma Becerilerinin İncelenmesi". Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi (2005) (4-14): 94-105.
- Çalışkan, Tuğba. "Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Eğitiminde Güdülenme Düzeyleri İle Başarı Durumları Arasındaki İlişki", Yüksek Lisans Tezi, 2008. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çoban, Sibel ve Çalışkan, Tuğba. Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Güdülenme Ölçeği (ÇDGÖ) Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması". Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi (2019) (5-1): 100-112.
- Derin, Uğur Yalçın. "Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgı Seçim Yöntemi, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri", Yüksek Lisans Tezi, 2007. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Engin, Duygu Turan. "Müziyenlerin Kişilik Özellikleri, Çalgılarına Yönelik Tutumları Ve Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi", Doktora Tezi, 2012. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- George, Jennifer and Jones, Gareth. Understanding and Managing Organizational Behavior (6 th edition) New Jersey: Prentice Hall, 2012.
- Glynn, Shawn, Aultman, Lori Price and Owens, Ashley. "Motivation to Learn in General Education Programs". The Journal of General Education, (2005) (54-2): 150-170.
- Hatırlı, Yüksel ve Duran, Yasemin. "Öğrenmede Motivasyonu Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi: Isparta Meslek Yüksekokulu Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama. International Journal of Social Sciences and Education Research (2018) (4-2): 330-343.
- Herzberg, Frederick. The Theory of Motivational and Maintenance Needs, Arizona State University, 1966.
- Ergün, Alper. "Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nı Kazanan Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Giriş Sınavı Puanları ile

- Müzik Teorisi ve Bireysel Çalgı Derslerindeki Başarı Puanlarının Karşılaştırılması", Yüksek Lisans Tezi, 2008. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karakoç, Fatma Yeşim ve Dönmez, Levent. "Ölçek Geliştirme Çalışmalarında Temel İlkeler". *Tıp Eğitimi Dünyası* (2014) (13-40): 39-49.
- Karkın, Metin, Kodak, Elif ve Gençel, Özge. "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Mezuniyet Öncesi Motivasyonları ve Kariyer Hedefleri Üzerine Bir Araştırma", *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi* (26-28 Nisan 2006) Denizli: Pamukkale Üniversitesi. Eğitim Fakültesi.
- Koçel, Tamer. *İşletme Yöneticiliği*. İstanbul: Beta Basım, 2010.
- MacIntyre, Peter, Schnare, Ben and Ross, Jessica. "Self-determination Theory and Motivation for Music". *Psychology of Music* (2018) (46-5): 699-715.
- McClelland, David C. "How Motives, Skills, and Values Determine What People Do". *American Psychologist* (1985) (40-7): 812-825.
- Moray, Eser. "Üniversite Müzik Öğrencilerinin Çalgı Çalışma Tutum ve Alışkanlıklarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, 2003, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Onuk, Özlem. "Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Öğretmenliğe Güdülenmeleri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki". Doktora Tezi, 2007, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özyörük, Engin. "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri". Yüksek Lisans Tezi, 2006, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Rao, Sarweswara. "Theoretical and Empirical Considerations of The Two-Factor Theory of Job Satisfaction". *Indian Journal of Industrial Relations* (1972) (7-3): 311-330.
- Ryan, Richard and Deci, Edward. Self-determination Theory and The Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-being. *American Psychologist* (2000) (55-1): 68-78.
- Şimşek, M. Şerif, Çelik, Adnan ve Akgemci, Tahir. *İşletme Becerileri Grup Çalışması*. Ankara: Gazi Yayınevi, 2008.
- Tabachnick, Barbara G. and Fidell, Linda S. *Using Multivariate Statistics*. Boston: Pearson, 2013.
- Treadway, Darren., Hochwarter, Wayne. A., Kacmar, Charles and Ferris, Gerald. "Political Will, Political Skill, and Political Behavior". *Organizational Behavior*, (2005) (26): 229-245.
- Vroom, Victor. H. *Work and Motivation*. New York: Wiley, 1964.

A STUDY ON INDIVIDUAL INSTRUMENT MOTIVATION LEVELS OF UNDERGRADUATE STUDENTS OF CONSERVATORY MUSIC DEPARTMENT

Bilgütay Kaan ÖZTÜRK, Nuran ÖZTÜRK BAŞPINAR

ABSTRACT

Motivation levels are an important factor affecting the behavior, attitude and performance of conservatory music department students. The aim of the research is to determine the level of motivation for the individual instruments of undergraduate students studying in the conservatory music department. For this purpose, in the music department of the Conservatory of studying students ' levels of motivation for the individual instrument training course determined with the help of scale. The scale includes sub-dimensions of interest, educational environment, Environment and professional expectations. Students in the music department of the Conservatory of behavior, attitudes and performance, which is an important factor affecting the level of motivation an individual instrument lessons for gender, school type and grade level differed at a statistically significant level; the level of motivation of students according to educational status of the father and the mother did not change, and age groups as it increases the level of motivation of students has been found to fall. This indicates that the level of motivation that students have in lower grades and younger age groups decreases over time. For the specified reason, it is necessary to determine the factors that cause the level of motivation of students to decrease, to recognize the students more closely and to support the requirements of motivation. For this reason, it is thought that the research findings are important in terms of activities to be carried out to determine the level of motivation of undergraduate students studying in the conservatory music department and to increase the level of motivation, and that the study will bring a specific perspective to the literature.

Keywords: Music, undergraduate student, instrument, individual instrument, motivation